

PIVOT^{4A} LEARNER'S MATERIAL

IKALAWANG MARKAHAN
MTB-MLE

G1

DepEd CALABARZON
Curriculum and Learning Management Division

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
Hindi Ipinaagapibili

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot ng Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at niribisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng Curriculum and Learning Management Division CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pampagkatuto.

Mga Tagasuri

PIVOT 4A Learner's Material
Ikalawang Markahan
Unang Edisyon, 2020

MTB-MLE

Unang Baitang

Job S. Zape, Jr.
PIVOT 4A Instructional Design & Development Lead

Jaypee E. Lopo
Content Creator & Writer

Jaypee E. Lopo & Elaine T. Balaogan
Internal Reviewer & Editor

Fe M. Ong-ongowan & Hiyasmin D. Capelo
Layout Artist & Illustrator

Alvin G. Alejandro & Melanie Mae N. Moreno
Graphic Artist & Cover Designer

Ephraim L. Gibas
IT & Logistics

Earvin Pelagio, Komisyon sa Wikang Filipino
External Reviewer & Language Editor

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon 4A CALABARZON
Patnugot: Wilfredo E. Cabral
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

PIVOT 4A CALABARZON MTB-MLE G1

Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang **MTB-MLE**. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naaayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Salamat sa iyo!

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang sagot sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matutungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anomang marka o sulat ang anomang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
3. Maging tapat sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Punan ang **PIVOT Assessment Card for Learners** sa pahina 38 sa pamamagitan ng akmaing simbolo sa iyong Lebel ng Performans pagkatapos ng bawat gawain.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong magulang o taga pag-alaga, o sinomang mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	K to 12 Learning Delivery Process	Nilalaman
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na resulta ng pagkatuto para sa araw o linggo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad (Development)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinog sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan (Engagement)	Isagawa	Ang bahaging ito ay nagbibigay ng pagkakataon sa mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge Skills at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-uugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Iangkop	
Paglalapat (Assimilation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong repleksiyon, pag-uugnay o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at dati ng natutuhan.
	Tayahin	

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng Worktext at Textbook na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid ng kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

Pagtukoy sa Panghalip Pano at Paari

Aralin

I

Natutuhan mo noong nakaraang markahan ang tungkol sa pangngalan. Ang mga ito ay pangalan ng tao, bagay, lugar, hayop at pangyayari.

Ngayon ay pag-aaralan mo naman ang tungkol sa panghalip. Pagkatapos ng araling ito, inaasahang natutukoy mo ang mga halimbawa ng panghalip pano at panghalip paari.

Ang panghalip ay bahagi ng pananalita. Ito ay salitang panghalili o pamalit sa pangngalan.

Halimbawa ng pangngalan:

Si Anthony ay mabait.

Si Anthony ay magalang.

Makikita na ang pangalang Anthony ay inulit sa dalawang pangungusap. Upang maiwasan ito, maaaring gumamit ng panghalip, katulad nito:

Halimbawa ng panghalip:

Si Anthony ay mabait.

Siya ay magalang.

Mapapansin na ang pangngalang Anthony ay nagkaroon ng kapalit o kahalili. Ito ay ang salitang siya na tumutukoy rin naman kay Anthony.

Ang isang uri ng panghalip ay tinatawag na Panghalip Pano. Nangangahulugan ito na pamalit para lamang sa tao. Ang mga halimbawa nito ay mababasa sa ibaba. Naiiba ang gamit nito ayon sa kailanan o bilang.

Ginagamit ang mga salitang ako, ko, akin, kita, ka, iyong, mo, siya, kaniya, at niya kapag iisa ang tinutukoy.

Halimbawa:

- Kay Roxanne ang lapis na ito.
- Sa kaniya ang lapis na ito.

Ginagamit ang mga salitang atin at natin kapag dalawa ang tinutukoy. Maaari rin ito sa maramihan.

Halimbawa:

- Kay Eugene at kay Ray* ang mga pagkaing ito.
- Sa atin ang mga pagkaing ito.

Paalala: Ang salitang may salungguhit sa unang halimbawa ay pangngalan. Ang salitang may salungguhit sa ikalawang halimbawa ang panghalip na maaaring gamiting kapalit ng pangngalan.

* Ipinagpapalagay na ang nasa larawan ang nagsasalita.

Ginagamit ang mga salitang inyo, kayo, ninyo, sila, kanila at nila kapag marami ang tinutukoy. Maaari rin ang mga ito sa dalawahan.

Halimbawa:

- Sina Angie, Fe, at Mabel ay mga kaibigan ko.
- Sila ay mga kaibigan ko.

Ang ilan sa mga panghalip na binanggit ay maaaring nagpapahayag ng pag-aari, pagmamay-ari o pag-aangkin. Ang mga ito ay tinatawag na Panghalip na Paari.

Ang mga halimbawa nito ay: akin, ko, amin, atin, namin, natin, mo, iyo, ninyo, inyo, niya, kaniya, nila at kanila.

Tingnan ang mga halimbawa kung paano ang mga ito ginagamit sa pangungusap.

Halimbawa:

- Sa bata* ang modyul na ito.
- Sa akin ang modyul na ito.

Paalala: Ang salitang may salungguhit sa unang halimbawa ay pangngalan. Ang salitang may salungguhit sa ikalawang halimbawa ang panghalip na maaaring gamiting kapalit ng pangngalan.

* Ipinagpapalagay na ang nasa larawan ang nagsasalita.

Halimbawa:

- Ang bahay na ito ay pag-aari ng tatay, nanay at mga kapatid ko.
- Ang bahay na ito ay pag-aari namin.

Halimbawa:

- Iyon ang paaralan ni Jun.*
- Iyon ang paaralan ko.

Halimbawa:

- Kay Leny ang bag.
- Sa kaniya ang bag.

Halimbawa:

- Pag-aari nina Aling Josie, Mang John, Jelai at Joshua ang bahay.
- Pag-aari nila ang bahay.

Paalala: Ang salitang may salungguhit sa unang halimbawa ay pangngalan. Ang salitang may salungguhit sa ikalawang halimbawa ang panghalip na maaaring gamiting kapalit ng pangngalan.

* Ipinagpapalagay na ang nasa larawan ang nagsasalita.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tukuyin ang panghalip panao na ginamit sa bawat pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Ako si Jennifer. Ako ay mahilig umawit.
2. Si Manny ay masunurin. Siya rin ay maaasahan sa mga gawaing bahay.
3. Magmahalan ang magkakapatid. Magtulungan din kayo.
4. Maglalaro sina Albert, Keith at Arnel. Sila ay matatago-taguan.
5. Marami pa rin ang nagkakasakit. Kailangan natin na mag-ingat.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin ang panghalip na paari na ginamit sa bawat pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Ang tinapay na ito ay binili ko sa tindahan.
2. Sa inyo pala ang bahay na iyon. Napakaganda at napakalinis ng bahay.
3. Kay Sheena ang sapatos na ito. Sa kaniya rin ang kulay asul na tsinelas.
4. Sa iyo ibinigay ni lola ang krayola.
5. Ingatan ang mga modyul na ipinahiram sa atin.

Minsan ay pinaikili ang mga salitang kasama ang panghalip. Ang mga halimbawa nito ay:

- ako ay = ako'y
- sila ay = sila'y
- sa akin = sa'kin
- sa iyo = sa'yo

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Tukuyin kung Tama o Mali ang pagpapaikli ng mga salita. Isulat ang Tama kung Oo at Mali kung Hindi. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Tayo ay dapat manatili sa loob ng bahay. Tayo'y dapat manatili sa loob ng bahay.
2. Sa amin ang mga nakasampay na damit. Sa'min ang mga nakasampay na damit.
3. Ako ay masipag. Ako'y masipag.
4. Sa iyo ba ang lapis na ito? Sa'yo ba ang lapis na ito?
5. Sila ay nagtatawanan. Sila'y ay nagtatawanan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Ibigay ang pinaikling panghalip na hinihingi sa bawat bilang. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. sa akin = _____
2. siya ay = _____
3. kami ay = _____
4. sa kanila ay = _____
5. sa atin = _____

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Tukuyin kung tama o mali ang gamit ng panghalip na may salungguhit. Lagyan ng tsek (✓) kung tama. Lagyan naman ng ekis (X) kung mali ang pagkakagamit. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. Ako ay nag-aaral bumasa.
2. Siya ang aso na alaga ko. Mahal ko siya.
3. Mahal ni Anna ang mga magulang niya.
4. Masaya ang nilang pamilya. Madalas na sila'y nagkukuwentuhan.
5. Kasama ko sa bahay ang nanay at tatay ko. Sila ang nagtuturo sa akin ng mga aralin.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Piliin ang panghalip na angkop sa pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Mahal (ko, ako) ng nanay at tatay ko.
2. Pinaghahati-hatian (natin, namin) ang mga pagkain.
3. Sinusunod namin ang ipinag-uutos ng mga nakatatanda sa (atin, amin).
4. Nagpapaalam kami sa (kaniyang, kanilang) dalawa kapag nais naming maglaro.
5. Tumutulong din kami sa (sila, kanila) sa mga gawaing bahay tulad ng pagwawalis ng mga kalat.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Punan ng tamang panghalip ang bawat pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Ako si Mack, taga-Calamba. Makasaysayan ang _____ lugar.
2. Dito isinilang ang kinikilala _____ na Pambasang Bayani.
3. _____ ay si Dr. Jose P. Rizal. Siya ang nagwika na tayo ang pag-asa ng bayan.
4. Pepe ang tawag sa _____.
5. Kilala _____ rin ba siya? Kung hindi pa, simulan mong magtanong sa iyong mga kasama.

A

Natutuhan mo sa aralin na ito ang tungkol sa panghalip:

p _ _ a _

at panghalip na

p _ a _ _.

Akin ang mga ito.

Ginagamit ang panghalip bilang pamalit o panghalili. Ang panao ay para sa t _ _ . Ang paari naman ay nagpapakita ng pagmamay-ari, pag-a _ _ g _ _ n o pag-aari.

Pag-unawa sa Mapa o Direksiyon

Aralín

I

Alam mo na ba ang mga daan sa inyong lugar? Kaya mo na bang pumunta sa isang pook nang mag-isa?

Marahil ay hindi ka pa pinapayagang lumabas ng walang kasama. Tama ito dahil maaari kang maligaw. Maiiwasan mo rin ang mapahamak.

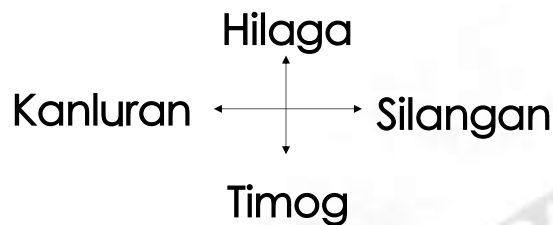
Upang magawa mo ito nang maayos kapag malaki ka na, tuturuan ka ng araling ito tungkol sa mga direksiyon o kinaroroonan ng mga lugar.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang mauunawaan mo ang mapa sa pamamagitan ng pagtukoy sa tamang direksiyon.

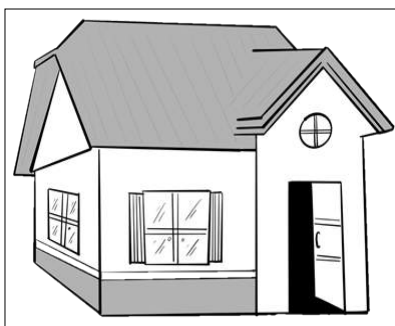
Mayroong apat (4) na pangunahing direksiyon. Ang mga ito ay ang: 1) Hilaga, 2) Timog, 3) Silangan, at 4) Kanluran.

Matatagpuan ang Hilaga sa itaas na bahagi ng mapa. Katapat naman nito sa ibaba ang Timog.

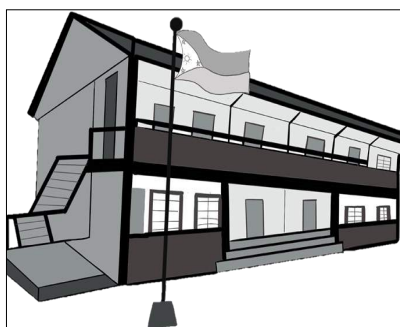

Makikita sa iyong kanan ang Silangan. Dito sumisikat ang araw. Nasa iyong kaliwa naman ang Kanluran. Dito lumulubog ang araw.

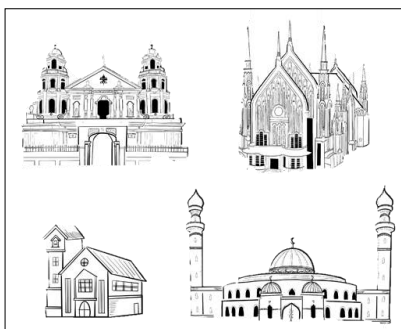
Kadalasang nakalagay sa mapa ng inyong lugar o komunidad ang kinaroroonan ng mga sumusunod na estruktura, gusali o pananda:

Ito ay bahay. Ito ay tirahan.

Ito ay paaralan. Ito ay pook aralan.

Ang mga ito ay simbahan, sambahan o pook dalanginan.

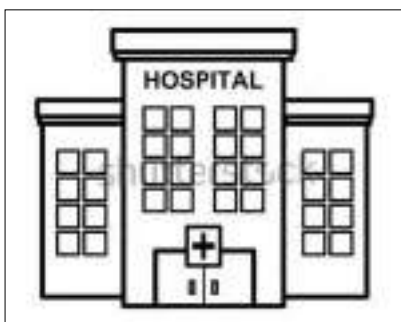
Ito ay parke o **plaza**. Ito ay pook pasyalan.

Ito ay palengke. Ito ay lugar pamilihan.

Ito ay himpilan ng pulisya. Ito ay gusali na kinaroroonan ng tagabantay ng kaayusan.

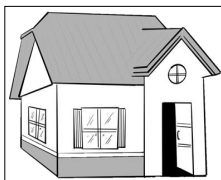
Ito ay ospital o hospital. Ito ay pook pagamutan.

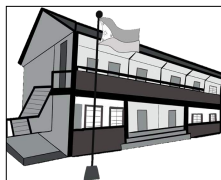
D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tukuyin ang tawag sa estruktura na nasa larawan. Isulat ang letra ng sagot sa iyong kuwaderno.

1.

2.

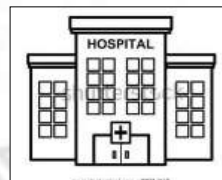
3.

4.

5.

A. palengke

B. parke

C. pagamutan

D. paaralan

E. bahay

F. simbahan

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin ang estruktura na matatagpuan sa sumusunod na direksiyon. Gamitin ang mapa sa pahina 14. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Hilaga - _____

2. Kanluran - _____

3. Silangan - _____

4. Timog - _____

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Tukuyin ang direksiyong iyong pupuntahan kung hahanapin ang sumusunod. Gamitin ang mapa sa pahina 14. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Palengke o pamilihan - _____

2. Paaralan - _____

3. Bahay o bahayan - _____

4. Parke o plaza - _____

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Iguhit ang mapa ng inyong lugar. Bilugan ang kinaroroonan ng inyong bahay. Isulat ang mga pangalan ng estruktura o gusali na makikita sa iyong iginuhit. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

A

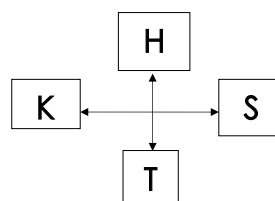
Natutuhan mo sa aralin na ito ang tungkol sa:

m _ _ _

at mga

d _ r _ k _ _ y _ _

Mahalagang matutuhan mo ang mga ito upang hindi ka maligaw. Mainam na alam mo kung nasaan ang Hilaga, Timog, Silangan at Kanluran at ang mga lugar na matatagpuan dito.

Paggamit ng mga Magkakasintunog na Salita

Aralín

Aso, baso, laso. Ano ang napansin mo sa tatlong salitang binasa mo?

Tama. Ang mga ito ay mga salitang magkakasintunog o pareho ang tunog kapag iyong binigkas. Pag-aaralan mo sa linggong ito ang tungkol sa mga salitang magkakatatugma.

Pagkatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahang makapagbibigay o makagagamit ng magkakasintunog na mga salita sa isang tula.

Bigkasin ang sumusunod na mga salitang magkatugma:

sabon

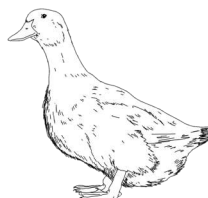
ibon

pusa

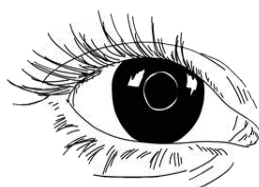
gansa

aklat

mulat

Mapapansin na nagkakapareho o nagiging tugma ang tunog ng dalawang salita kung ang huling pantig ay magkasintunog.

Bigkasin ang mga pantig na may salungguhit upang marinig ang pagkakatulad.

1. sabon   ibon

2. pusa   gansa

3. aklat   mulat

Ginagamit ang magkakatugmang salita sa mga tula upang maging maganda ang tunog o indayog. Bigkasin ang tula sa ibaba na ginamitan ng tugma.

Ang Aking Pamilya

J. Lopo

Sa aking pamilya

Naghahari ang saya

Sina tatay at nanay

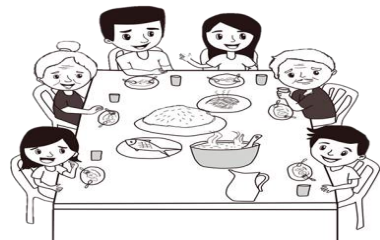
nagmamahalang tunay

Mga kapatid kong ate at kuya

tumutulong kapag kaya

Sama-samang nagdarasal

maging sa pagkain ng almusal.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tukuyin ang mga salitang magkatugma na ginamit sa tula sa pahina 20. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. _____ - _____
2. _____ - _____
3. _____ - _____
4. _____ - _____

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin kung magkatugma ang mga salita. Lagyan ng tsek (✓) kung Oo. Lagyan naman ng ekis (X) kung hindi magkatugma ang mga salita. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. buko - kuko	2. atis - saging
3. isda - ulam	4. baso-maso
5. palay - gulay	

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Piliin ang salitang kasintunog o katugma ng unang salita sa bawat bilang. Isulat ang letra ng sagot sa iyong kuwaderno.

1. malí	A. malaki	B. mulí	C. ale
2. bubong	A. sabon	B. bungo	C. salubong
3. daan	A. saan	B. dasal	C. kain
4. taba	A. basa	B. baba	C. bato
5. aso	A. buto	B. lasa	C. baso

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Tukuyin ang HINDI kasintunog o katugma ng unang salita sa bawat bilang. Isulat ang letra ng sagot sa iyong kuwaderno.

1. aklat	A. sulat	B. balot	C. balat
2. masa	A. lasa	B. basa	C. grasya
3. itlog	A. look	B. bilog	C. hulog
4. ulam	A. ulan	B. alam	C. kalam
5. tubig	A. bibig	B. kabig	C. tapik

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Kompletuhin ang salitang tutugma sa tula. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Ang Pangarap Ko

J. Lopo

Kahit ako'y isang m _ _ m _ s

Buong sipag ay ibubuhos

Mag-aaral nang maigi

Upang buhay ay b _ m u _ _

Nais kong maging guro

Upang sa mga bata ay mag _ _ r _

Ito ang aking pangarap

Kakamitin kahit na m _ _ _ r _ p.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Mag-isip ng mga salitang magkakatugma. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Sumulat ng maikling tula na may tugma. Maaaring gamitin ang mga salitang isinulat mo sa Gawain 6. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Natutuhan mo sa aralin na ito ang tungkol sa paggamit ng mga salitang:

Magkakat _ _ _ a

Papa - apa

Magagamit ang mga ito sa pagsulat ng t _ _ a.

Pagtukoy, Pagbabahagi at Pagsasadula ng mga Pangyayari sa Kuwento

Aralin

I

Mahilig ka bang magbasa ng mga kuwento? Ano ang pinaka-paborito mo sa mga ito?

Pag-aaralan mo simula sa linggong ito ang tungkol sa kuwento. Babasahin mo ang ilan sa mga ito.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang: a) matutukoy mo ang sanhi at bunga ng pangyayari sa kuwento; b) matutukoy mo ang suliranin at solusyon sa kuwento; c) mailalarawan mo ang ang mga tagpo sa kuwento; d) maibabahagi mo ang binasa o napakinggang kuwento; at makatutugon ka sa teksto sa pamamagitan ng pagsasadula nito.

Nabasa mo na ba ang mga kuwentong iyan? Ilan lamang ang mga nasa larawan sa itaas sa mga magagandang kuwentong matutunghayan mo sa araling ito.

Handa ka na bang matuto?

Ang kuwento ay isang malikhaing akda na maaaring likha ng isip o guniguni. Mayroon din namang mga kuwento na hango sa totoong pangyayari sa buhay.

Ang kuwento ay umiikot sa mga tauhan at mga pangyayari. Ang kanilang mga kilos ang nagdudulot ng mga susunod na kaganapan. Sanhi at bunga ang tawag dito.

Pansinin ang sipi mula sa kuwentong Wena, Weyt Lang ni Dioneth Arzaga.

Isang umaga, ginising ng papa niya si Wena. “Magbihis ka na at magsisimba tayo.”

“Weyt lang po, Papa. Antok pa po ako.”

Bumalik sa pagkakatulog si Wena.

Iniwan na nila si Wena.

Ang sanhi ng pangyayari ay antok pa si Wena at bumalik siya sa pagkakatulog. Dahil dito, ang naging bunga ay ang pagkakaiwan sa kaniya ng kaniyang nanay at tatay sa pagsisimba.

Ang bawat kuwento ay nagtataglay rin ng mga problema o suliranin. Ang mga ito ang binibigyang sagot, lunas o solusyon ng tauhan sa kuwento.

Basahin ang bahagi ng akdang *Bakit Malungkot si Simong Salungo* ni Jorelie Dae A. Azores.

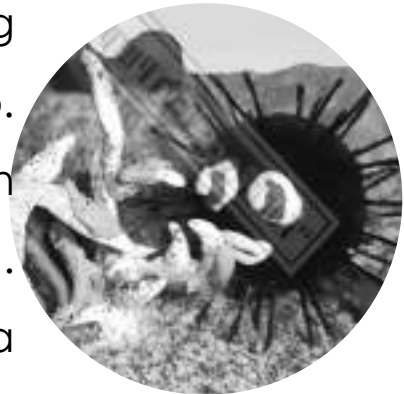

“Napansin ko po kasi, Ate, na ayaw ng mga tao sa aking anyo,” ang maluha-luhang tugon ni Simon.

“Ano po ba ang dapat kong gawin para maging kaakit-akit sa kanilang paningin,” tanong niya.

“Wala kang dapat gawin upang maging kaakit-akit sa mata ng tao. Ang importante ay magampanan natin ang ating tungkulin sa kalikasan. Tayo ang kumakain ng lumot na sumisira sa mga koral.”

Gumuhit na ang ngiti sa mga labi ni Simon.

Ang suliranin ni Simon ay hindi raw siya kaaya-aya. Hindi raw maganda ang anyo niya. Sa buong kuwento ay sinabi niya na hindi siya hinuli ng mangingisda. Mas pinili ang makulay na isda at pugita. Bilang solusyon, kinausap niya ang kaniyang ate. Pinagbuti na rin lamang niya ang kaniyang gawain sa kalikasan.

Sa iyong pagbabasa ng kuwento, mahalaga na maunawaan mo ito. Kapag naintindihan mo ang mga pangyayari, makakaya mong ilarawan ang mga tagpo.

Basahin ang bahagi ng kuwentong Espesyal na Lapis ni Gerlie L. Bunag.

Naaalala ko pa ang kaarawan ni Nanay noon. Tumabi ako sa kaniya sa kama.

Mula sa aking bulsa ay iniabot ko ang aking regalo.

Kinuha ko ang espesyal na lapis sa kaniyang kamay at aking tinasahan. Habang kinikilayan ay kinakausap ko siya.

“Ayan, ang ganda-ganda mo pa rin, Nanay.”

Masasabi mo na masaya ang tagpo dahil kaarawan ng nanay ng bata. Binigyan niya ito ng regalo. Magkatabi sila sa kama nang iniabot niya ito.

Isang espesyal na lapis na ginagamit sa kilay ang ibinigay niya. Ginamit ito ng bata sa kaniyang nanay. Inayusan niya ito. Pinuri ng bata ang magandang mukha ng kaniyang ina. Ito ay isang paglalarawan.

Maganda rin na ibahagi mo ang kuwentong iyong nabasa sa iba. Malalaman din nila ang nangyari sa kuwento kapag ginawa mo ito.

Paano mo nga ba ito gagawin. Tingnan ang akdang Ang Paborito Kong Hugis ni Salvacion C. Montenegro.

“Sa lahat ng hugis na natutuhan ko, bilog ang aking pinakagusto.”

“Maraming bilog na bagay akong nakikita, kahit saan ako magpunta.”

“Bilog din ang gaya-gayang salamin. Bilog ang dilaw ng pritong itlog. Bilog din ang kalamansi sa pansit luglug.”

“Mga holen kong makukulay, bilog din pala. “Bilog din ang mga mata kong papikit-pikit.”

Paano mo iki-kuwento ang nabasa mo sa iba?

Maaari kang magsimula sa tauhan. Ilarawan mo siya katulad ng anyo at iba pang katangian.

Isa-isahin din ang pangyayari ayon sa pagkakasunod-sunod ng mga ito.

Maaaring ganito ang magiging laman ng iyong pagku-kuwento:

Ang Kuwento Tungkol sa Batang Mahilig sa Bilog

May isang batang lalaki. Siya ay mag-aaral na halos kasing edad ko rin. Maikli ang kaniyang buhok. Ikinuwento niya na bilog ang paborito niyang hugis. Natutuhan raw niya ito.

Inisa-isa niyang banggitin ang mga nakikita niyang bilog sa paligid. Sinabi niyang bilog ang salamin, ang dilaw na bahagi ng pritong itlog, kalamansi, holen at maging ang kaniyang mga mata.

Kailangan na matuto ka ring tumugon sa nababasa mong teksto o nilalaman ng kuwento. Isang paraan upang maipakita mo ito ay sa pamamagitan ng pagsasadula ng pangyayari.

Halimbawa, kung babalikan mo ang kuwento ng malungkot na si Simon Salungo sa pahina 26, maaari mong sabihin ang kaniyang winika. Magiging ganito ang iyong sasabihin:

Simon: Bakit parang ayaw ng mga tao sa akin. Pangit ba ako?

(Ikaw): Hindi ka pangit, Simon. Huwag ka nang malungkot. Espesyal ka dahil sa gawain mong pagkain ng mga lumot na sumisira sa koral.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tukuyin kung sanhi o bunga ang may salungguhit na pangyayaring hinango sa kuwento. Isulat ang S kung Sanhi at B naman kung Bunga. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Hindi tumitingin sa daan si Kara. Nadapa tuloy siya.
2. Masayang-masaya si Phillip. Binigyan kasi siya ng pasalubong ng kaniyang ama.
3. Gusto na niyang umiyak sa takot nang makita ang papalapit na aso.
4. Pinarangalan si Jessa ng kaniyang guro. Natapos niya kasing sagutan ang mga gawain sa modyul.
5. Masarap ang inihanda ni Nanay Cita. Naparami tuloy ng kain ang anak na si Eric.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Lagyan ng masayang 😊 mukha kung ang isinasaad ay solusyon. Lagyan naman ng malungkot ☹️ na mukha kung ito ay suliranin. Iguhit ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Hindi alam ni Carol ang gagawin. Natatakot siyang mapagalitan sa pagkabasag ng salamin.
2. “Aha, alam ko na. Aaminin ko na kaagad kay nanay ang nangyari.”
3. “May sasabihin ka, Carol?” Seryosong tanong ng ina.

4. “Ah, e wala po.” Nauutal sa takot niyang sagot.
5. “Alam ko na ang nangyari. Huwag kang matakot.
Papalitan na lamang natin. Mag-ingat ka sa
susunod.”

Gawain sa Pagkatuto Bílang 3: Tukuyin kung ang pahayag ay paglalarawan ng naganap sa kuwento o hindi. Isulat ang Tama kung Oo. Isulat naman ang Mali kung Hindi. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Tinanong siya ng kaniyang ate. “Saan ka pupunta?”
2. Pawis na pawis si Aneth. Kumakabog din ang kaniyang dibdib dahil papalapit na si Cynthia. Baka mahulaan nito kung saan siya nagtatago.
3. Masayang pinagmamasdan ni Joey ang bilog na buwan. Tila kinakausap din siya ng mga bituin na nagkikislap.
4. “Bakit ngayon ka lang umuwi,” tanong ng ama.
“Sorry po,” sagot ng bata.
5. **Excited** si Juana dahil ngayon na lang siya ulit makakalabas ng bahay. Isasama siya ng nanay niya sa pagsimba. Sinuot niya ang pinakamaayos niyang puting bestida.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Humanap ng isang kuwentong babasahin o pakikinggan. Pagkatapos ay i-kuwento ito sa mga kasama sa bahay. Sagutin ang sumusunod sa pamamagitan ng paglalagay ng tsek (✓) sa hanay ng Oo o Hindi. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

	Oo	Hindi
1. Naipakilala ko ang tauhan sa kuwento.		
2. Nailarawan ko ang mga nangyari sa kuwento.		
3. Natapos ko ang pagkukuwento.		
4. Naunawaan ng nakinig ang kuwento.		
5. Nagustuhan ng nakinig ang aking pagkukuwento.		

A

Natutuhan mo sa aralin na ito ang tungkol sa mga malikhaing akda na tinatawag na:

k _ w _ n _ _

Mainam na magbasa ka. Ibahagi mo rin ito sa iba. Maraming aral ang mapupulot mula sa mga kuwento.

Maliban sa pagbabasa ng mga aralin sa mga modyul, marami ka pang mapagkukunan ng impormasyon.

Nakakukuha ka rin ng kaalaman sa telebisyon, radyo, diyaryo, mapa at iba pa. Madaragdagan pa ang mga ito ngayong linggo.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang makakukuha ka ng mga impormasyon mula sa paligid.

Nakakita ka na ba ng mga iyan? Alam mo ba ang ibig sabihin ng mga simbolo sa larawan? Nauunawaan mo ba ang impormasyong nais iparating ng mga bagay na nasa larawan?

Ang mga nasa larawan ay makikita sa inyong bahay, sa kalsada o sa paligid. Bawat isa ay may mensaheng kadalasan ay nagbibigay babala.

Halimbawa:

Bawal maglakad o tumawid.

Paminta.
Sangkap sa pagluluto.

Bawal pumarada ang sasakyan.

Ihiwalay ang nabubulok sa hindi nabubulok.

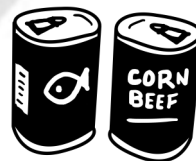
Nakalalason.
Huwag pakialaman.

Daan palabas.

Bawal gumamit ng cellphone.

Pagkaing de-lata.

Pamatay sa insekto.
Huwag hawakan.

Nareresiklo.
Maaaring gamiting muli.

Bawal lumangoy sa ilog.

Harina at asukal.
Sangkap sa pagkain.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tukuyin ang impormasyong makukuha sa bagay na nasa larawan. Isulat ang letra ng sagot sa iyong kuwaderno.

A. Magresiklo. Gamiting muli.

B. Bawal magsuot ng **face mask**.

C. Bawal maglakad o tumawid dito.

D. Bawal magtapon ng basura.

E. Magsuot ng face mask.

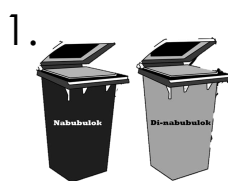
F. Dito magtapon ng basura.

G. Bawal ang pagkain dito.

H. Dito ang tamang tawiran.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin kung ligtas sa batang katulad mo ang bagay na nasa larawan. Lagyan ng tsek (✓) kung Oo. Lagyan ng ekis (X) kung hindi. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

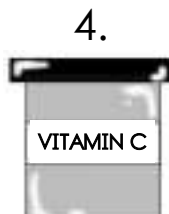
Ihiwalay ang nabubulok sa hindi nabubulok.

Harina at asukal.

Daan palabas.

Bitamina C.

Pamatay sa insekto.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Iguhit ang mga bagay na makikita sa inyong bahay at paligid na nagbibigay impormasyon. Tukuyin kung ano-ano ang mga ito. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

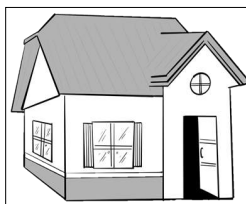

A

Natutuhan mo sa aralin na ito ang tungkol sa mga impormasyon makikita sa:

p _ l _ g _ _

o sa inyong b _ _ _ y.

Mahalagang malaman mo ang mensahe o kahulugan ng mga ito upang ikaw ay matuto at hindi mapahamak.

Susi sa Pagwawasto

WEEKS 1-2					
Gawain sa Pagkatuto 7	1. aming 2. natn 3. siya 4. kaniya 5. mo	Gawain sa Pagkatuto 6	1. ako 2. namn 3. amn 4. kanilang 5. kanila	Gawain sa Pagkatuto 5	1. / 2. X 3. / 4. X 5. /
Gawain sa Pagkatuto 4	1. sa'kin 2. siya'y 3. kami'y 4. kanila'y 5. sa'lin	Gawain sa Pagkatuto 3	1. Tama 2. Tama 3. Tama 4. Tama 5. Mali	Gawain sa Pagkatuto 2	1. ko 2. inyo 3. kaniya 4. iyo 5. olin
Gawain sa Pagkatuto 1	1. Ako 2. Siya 3. kayo 4. sina, Sila 5. natn				

WEEK 3			
Gawain sa Pagkatuto 1	1. E 2. D 3. B 4. A 5. C	Gawain sa	1. paaralan 2. palengke 3. park 4. bahay
Gawain sa		Gawain sa	1. kanluran 2. hilaga 3. timog 4. silangan

WEEK 4					
Gawain sa Pagkatuto 5	1. musmos 2. bumuli 3. turo 4. mahirap	Gawain sa Pagkatuto 4	1. B 2. C 3. A 4. A 5. C	Gawain sa Pagkatuto 3	1. B 2. C 3. A 4. B 5. C
Gawain sa Pagkatuto 2	1. / 2. X 3. X 4. / 5. /	Gawain sa Pagkatuto 1	1. pamilya-saya 2. nanay-tunay 3. kuya-kaya 4. nagdarasal-dimusal		

WEEKS 5-7			
Gawain sa Pagkatuto 1	1. B 2. S 3. S 4. B 5. S	Gawain sa Pagkatuto 2	1. 2. 3. 4. 5.
Gawain sa Pagkatuto 3	1. Mali 2. Tama 3. Tama 4. Mali 5. Tama		

WEEK 8	
Gawain sa Pagkatuto 2	1. / 2. / 3. / 4. / 5. X
Gawain sa Pagkatuto 1	1. D 2. G 3. E 4. A 5. C

PIVOT Assessment Card for Learners

Personal na Pagtatása sa Lebel ng Performans para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili.

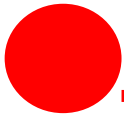

- ★ -Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ✓ -Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ? -Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko naunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain sa Pagkatuto

Week 1	LP	Week 2	LP	Week 3	LP	Week 4	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	
Week 5	LP	Week 6	LP	Week 7	LP	Week 8	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	

Paalala: Magkaparehong sagot ang ilalagay sa LP o Lebel ng Performans sa mga gawaing nakatakda ng higit sa isang linggo o week. Halimbawa: Ang aralin ay para sa Weeks 1-2, lalagyan ang hanay ng Week 1 at Week 2 ng magkaparehong ★, ✓, ?.

Sanggunian

Department of Education. (2020). *K to 12 Most Essential Learning Competencies with Corresponding CG Codes*. Pasig City: Department of Education.

Department of Education. *Mother Tongue-Based Multilingual Education: Kagamitan ng Mag-aaral Tagalog*. Pasig City: Department of Education.

Department of Education. *Mother Tongue-Based Multilingual Education: Teacher's Guide*. Pasig City: Department of Education.

Department of Education. (2020). *Revised MELC sa Edukasyon sa Pagpapakatao. RM 306, s. 2020 Corrigendum to the Enclosures in Regional Order No. 10, s. 2020, Re: Implementing Guidelines on the Implementation of MELC PIVOT 4A Budget of Work (BOW) in all Learning Areas for Key Stage 1 - 4*.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta Rizal

Landline: 02-8682-5773 locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

